

**Алімпіядныя заданні па беларускай мове і літаратурнаму чытанню
для вучняў 3-х класаў**

1. Колькі разоў сустракаецца гук **ш** у скурагаворцы:

Мама мышка сушыла шышкі,
мышка-малышка мыла лыжкі.

2. Вызначце колькі слоў у сказе. Запішыце атрыманы сказ. Вызначце аснову сказа.
Надлесамвышэйпаднялося сонца і ўсміхнулася зямлі.

А) 10; Б) 7; В) 8; Г) 6.

3. Размяркуйце словы у асобныя слупкі. Абгрунтуйце свой выбар.

Дарога, зімаваць, снежань, папера, маляваць, блакітны, аловак, зімовы, смяцца, вясёлы, усмешка, ранішні, крычаць.

4. Да слоў з левай калонкі падбярыце словы з супрацьлеглым значэннем з правай калонкі.

Актыўнасць -	беднасць, пасіўнасць, рашучасць
Вялікі-.....	глыбокі, далёкі, малы
Глуха-.....	адзінока, звонка, ціха
Дабро-.....	зло, імкненне, маёмасць
Далёка-.....	блізка, высока, хутка
Загадаць-.....	адгадаць, адмовіць, закамандаваць
Працавіты-.....	дзелавы, лянівы, працаздольны

5. Устаўце прапушчаныя літары.

Аген...чык, с..вет, песен..ка, ялін...ка, нос...біт, раз...ба.

6. Вызначце ў кожным радзе слоў чацвёртае лішняе. Закрэсліце яго.

Ножык, нажоўка, ножны, ножычак.

Соль, саліць, сальніца, сольны.

Дачка, дачушка, даччын, дачны.

Маляваць, маляванне, змалоць, змаляваць.

7. Складзіце слова.

паход	беленькі	ночка	лета	
падкінуў	казаць	рыбка	зіма	

8. Прачытайце верш М.Пазнякова:

На балоце

Журавіны,

Як жарыначкі,

Гараць.

Не тушыць, сябры, прыходзьце,

А ў вядзерцы іх збіраць.

Чым з'яўляецца выдзелены выраз?

А) метафарай; Б) звароткам; В) параўнаннем; Г) гіпербалай.

9. Кожны праявічны твор мае пэўную кампазіцыйную паслядоўнасць. Выберыце правільны варыянт.

А) зачын, кульмінацыя, развязка, канцоўка, завязка.

Б) кульмінацыя, развязка, зачын, завязка, канцоўка.

В) завязка, зачын, развязка, кульмінацыя, канцоўка.

Г) зачын, завязка, кульмінацыя, развязка, канцоўка.

Д) зачын, завязка, канцоўка, кульмінацыя, развязка.

**Адказы на алімпіядныя заданні па беларускай мове і літаратурнаму чытанню
для вучняў 3-х класаў**

1. Адказ: 7

2. Адказ:

Над лесам вышэй паднялося сонца і ўсміхнулася зямлі.

В)8.

3.Адказ:

Дарога, снежань, папера, аловак, усмешка,
зімаваць, маляваць, смяяцца, крычаць
блакітны, вясёлы, ранішні.

4.Адказ:

Актыўнасць - пасіўнасць

Вялікі - малы

Глуха - звонка

Дабро - зло

Далёка - блізка

Загадаць - адмовіць

Працавіты – лянівы

5. Устаўце прапушчаныя літары.

Аген ьчык, свет, песенька, ялінка, носьбіт, разьба.

6. Вызначце ў кожным радзе слоў чацвёртае лішняе. Закрэсліце яго.

Ножык, нажоўка, ножны, ножычак.

Соль, саліць, сальніца, сольны.

Дачка, дачушка, даччын, дачны.

Маляваць, маляванне, змалоць, змаляваць.

7. Складзіце слова.

паход	беленькі	ночка	лета	пабелка
падкінуў	казаць	рыбка	зіма	падказка

8. Адказ:

В) параўнаннем;

9.Адказ:

Г) зачын, завязка, кульмінацыя, развязка, канцоўка.

**Алімпіядныя заданні па беларускай мове і літаратурнаму чытанню
для вучняў 4-х класаў**

1. Вызначце, колькі мяккіх зычных гукаў ва ўсіх словах сказа:

У небе засвяціліся першыя зоркі.

А) 5; Б) 6; В) 8; Г) 10; Д) 11.

2. Размяркуйце назоўнікі ў тры слупкі. Абгрунтуйце свой выбар.

Вярба, пень, жыццё, рысь, чытанне, таполя, пальма, звон, даль, клуб, здарэнне, воўк, дупло, шчырасць.

3. Складзіце слова.

паход	беленькі	ночка	лета	
падкінуў	казаць	рыбка	зіма	

4. Падбярэйце словы з супрацьлеглым значэннем да выдзеленых слоў у розных значэннях. З адной парай слоў з супрацьлеглым значэннем складзіце сказы.

Ціхі голас -

Ціхая вуліца -

Блізкі край -

Блізкі чалавек -

5. Вызначце ў кожным радзе слоў чацвёртае лішняе. Закрэсліце яго.

Ножык, нажоўка, ножны, ножычак.

Соль, саліць, сальніца, сольны.

Дачка, дачушка, даччын, дачны.

Маляваць, маляванне, змалоць, змаляваць.

6. З наступных слоў складзіце сказы і запішыце. Вызначце часціны мовы.

Неба, на, ззяць, колеры, усе, вяселька.

Паветра, пасля, дождж, стаць, чысты і свежы.

7. Спішыце словы, падкрэсліце націскны склад, пастаўце патрэбныя літары.

Спевы – сп...ваць, сп...вак, сп...вакі.

Разгледзець – абгл...даць, гл...дач, гл...дачы.

Сёстры – с..стрычка, с...стрыца, с...стрыно.

Азёры – аз..рцо, аз..рышча, воз...ра.

Снег – сн..гі, сн...жынка, сн...гапад.

8. Прачытайце верш М.Пазнякова:

На балоце

Журавіны,

Як жарыначкі,

Гараць.

Не тушыць, сябры, прыходзьце,

А ў вядзерцы іх збіраць.

Чым з'яўляецца выдзелены выраз?

А) метафарай; Б) звароткам; В) параўнаннем; Г) гіпербалай; Д) параўнаннем.

9. Кожны праявічны твор мае пэўную кампазіцыйную паслядоўнасць. Выберыце правільны варыянт.

А) зачын, кульмінацыя, развязка, канцоўка, завязка.

- Б) кульмінацыя, развязка, зачын, завязка, канцоўка.
 В) завязка, зачын, развязка, кульмінацыя, канцоўка.
 Г) зачын, завязка, кульмінацыя, развязка, канцоўка.
 Д) зачын, завязка, канцоўка, кульмінацыя, развязка.

Адказы на алімпіядныя заданні

на беларускай мове і літаратурнаму чытанню для вучняў 4-х класаў

1. Адказ

Г) 10.

2. Адказ

Вярба рысь, таполя, пальма, даль, шчырасць
 пень, звон, клуб, воўк,
 жыццё, чытанне, здарэнне, дупло,.

3. Складзіце слова.

паход	беленькі	ночка	лета	пабелка
падкінуў	казаць	рыбка	зіма	падказка

4. Адказ

Ціхі голас – гучны голас

Ціхая вуліца – шумная вуліца

Блізкі край – далёкі рай

Блізкі чалавек – чужы чалавек

5.Адказ.

Ножык, нажоўка, **ножны**, ножычак.

Соль, саліць, сальніца, **сольны**.

Дачка, дачушка, даччын, **дачны**.

Маляваць, маляванне, **змалоць**, змаляваць.

6. З наступных слоў складзіце сказы і запішыце. Вызначце часціны мовы.

На небе ззяюць усе колеры вясёлкі.

Пасля дажджу паветра стаіць чыстае і свежае.

7.Адказ.

Спевы – сп...ваць, сп...вак, сп...вакі.

Разгледзець – абгл...даць, гл...дач, гл...дачы.

Сёстры – с..стрычка, с...стрыца, с...стрыно.

Азёры – аз..рцо, аз..рышча, воз...ра.

Снег – сн..гі, сн...жынка, сн...гапад.

8. В) параўнаннем.

9.

Г) зачын, завязка, кульмінацыя, развязка, канцоўка.